

KARTA CMENTARZA

NR

14/171

Z

A 1. Miejscowość B O D Z E N T Y N	6. Nazwa cmentarza (ew. nazwa dawna) Cmentarz żydowski /kirkut/	B 13. Najstarszy istniejący nagrobek (data) Rok 1870 /?/	15. Groby o znaczeniu historycznym lub osób szczególnie zasłużonych
2. Gmina Bodzentyń pow. KIELECKI	7. Cmentarz dawny ☒ tak Cmentarz nowy (po 1945 r.) ☐	14. Istniejąca dokumentacja cmentarza i miejsce jej przechowywania	
3. Adres cmentarza Poza terenem zabudowanym	8 Data założenia Rok 1867	Plan aktualny	
4. Poprzednie nazwy miejscowości Bodzentyń	9. Przynależność wyznaniowa: obecna – dawna – żydowska	Plan dawny	
5. (Nie) czynny ew. podstawa zamknięcia Zamknięty decyzją Ministra Gospodarki Komunalnej w r. 1964.	10. Powierzchnia w ha: ogólna – <input type="text" value="1 ha"/> wolna – <input type="text"/>	Inne materiały archiwalne zob.31.	
11. Położenie cmentarza Na granicy miejscowości w kierunku pld-zach od centrum. Na niewielkim cyplu stromo opadającym w kierunku pln, położonym na pln. od Góry Miejskiej. Enklawa zieleni /drzewa liściaste/ wśród pól i łąk. Od pln droga z Bodzentyńa do Sw. Katarzyny, oddzielona łąką i drogą polną. Obiekt na wysokości znaku drogowego informującego o wyjeździe do Bodzentyńa. 12. Uwagi Ter. Org. Adm. Państwowej		16. Bibliografia zob.31. 17. Uwagi użytkownika	

C 18, Elementy cmentarza		Czy istnieją	I L O Ś Ć				
			Do XVIII w.	1 poł. XIX w.	2 poł. XIX w.	1 poł. XX w. (do 1945r.)	2 poł. XX w.
Mur ogrodzeniowy		Nie					
Brama(-y)		Nie					
Kościoł		Nie					
Kaplica(-e)		Nie					
Nagrobki:	wolnostojące	Tak			ok. 10	ok. 45	
	przyściennie	Nie					
	płyty	Nie					
Mogily		Nie					
Inne elementy		-					

19. Które obiekty wpisane są do rejestru zabytków

A-1040/90

20. STARODRZEW	Ilość	Ø pnia w cm	Stan zdrowotny
lipa	Drzewostan posadzono po II wojnie światowej.		
kasztanowiec			
jesion			
tuja (żywotnik)			

21. Czy na terenie cmentarza znajdują się zarejestrowane pomniki przyrody ew. aleje

nie występują

22. Ogólny stan zachowania zieleni na cmentarzu

23. Charakter rozplanowania cmentarza Podział na kwatery nie występuje, podobnie jak i układ komunikacyjny.

24. Czytelność układu cmentarza:

— całości

— kwater

— nagrobków i mogił nagrobki zorientowane, lokowane rzędowo.

25. Ogólny stan zachowania cmentarza (nagrobków i drzewostanu) Stan nagrobków średni. Część zarośnięta krzewami, co uniemożliwia dokładniejsze rozpoznanie.

26. Istniejące zagrożenia Brak konserwacji zieleni. Teren traktowany jako pastwisko.

27. Wnioski w zakresie prac:

— porządkowych oczyszczenie ze zbędnych krzewów wytycznie drogi do cmentarza, oraz granic obiektu remontowych

— konserwatorskich postawienie obalonych nagrobków.

28. Wnioski w zakresie niezbędnej dokumentacji:

— poszczególnych nagrobków ewidencja

— ewidencji całości cmentarza

— studium historycznego

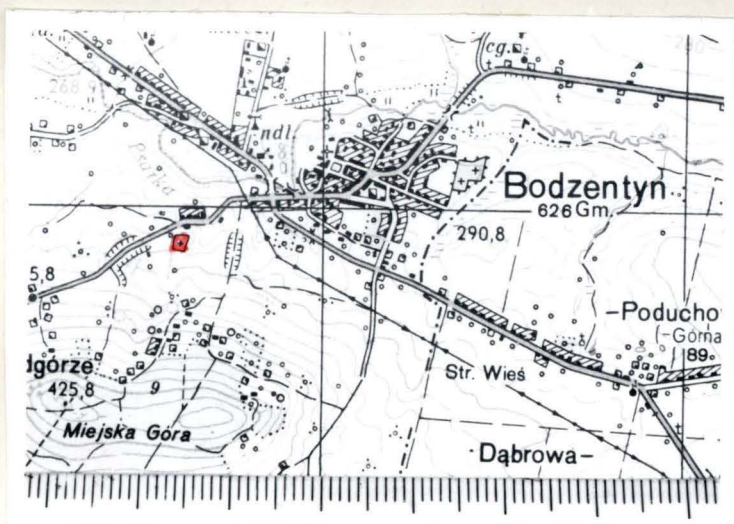
— ewentualnie dokum. projektowej

29. Inne uwagi służb konserwatorskich

30. Wypełnił: Adam Penkalla

Data: 06.1987

■ LOKALIZACJA CMENTARZA

Miasto uprzywilejowane. Żydzi mogą zorganizować gminę po roku 1862. W roku 1866 zakupują ziemię pod cmentarz. Rok później A. Welke /inżynier budowlany pow. kieleckiego/ wyznaczył teren cmentarza i sporządził jego plan. W latach 1927 - 1928 rozplanowanie cmentarza nieregularne a ogrodzenie wymagało remontu. W roku 1929 zwrócono gminie uwagę aby wymurowała ogrodzenie oraz przebudowała domek grabarza. Prace te ukończono w końcu roku. W roku 1931 drewniany domek stróża był w stanie średnim, zaś cmentarz ogrodzony murem. Rok później /r. 1932/ domek odbudowano. W roku 1933 dokupiono pole, aby w przyszłości powiększyć cmentarz. Wartość obiektu w roku 1935 wynosiła 6000 złotych. We wrześniu 1942 roku wysiedlono Żydów do obozu zagłady w Treblince. Cmentarz zamknięto w roku 1964. Po wojnie dewastacja cmentarza.

J. Mróz, „Cmentarz żydowski w Bodzentynie”, Komunikaty. Wojewódzki Sejmik Społecznych Opiekunów Zabytków, Starachowice 24 - 25.X.1981 r., s. 29 - 30/maszynopis powielony/, A. Penkalla, „Cmentarz żydowski w Bodzentynie”, Folks - Sztyme z 5.XII.1981 r., nr. 49, s. 10 /fot. J. Górecki/, A. Wołczyk, „Cmentarze Bodzentyna 1801 - 1980”, Kielce 1983, s. 62 - 69 /ilustracja/; Archiwum Państwowe w Kielcach, Akta gminy Bodzentyn /1810 - 1954/, vol. 129, k. nlb, Urząd Wojewódzki Kielecki I, vol. 1516, 1615, k. nlb; Starostwo Powiatowe Kieleckie, vol. 1781, k. nlb, 1773, k. nlb; Zarząd Powiatowy Kielecki, vol. 941, nlb; Nagrobki w typie macewy. Wykonane z piaskowca. Pokryte symboliką, inskrypcjami i ornamentyką stosowaną przez Żydów aszkenazyjskich. Na niektórych ślady polichromii. Analogia do macew ostrowieckich, starachowickich i ożarowskich.

2.

3

4

5

Bodzentyn -

czkic cmentarna
żydowski

Legenda:

10 : napis na tabliczce fotograficznej
z numerem ilustracji

— : mur cmentarny

~ : drogi polne

Skala: 1:200

⊖ 2-8 - Foto nagrobków

1.

1. WIDOK OD STRONY DROGI
DO ŚW. KATHARYNY
2-8. NAGROBKU

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.